

GOSTILNIČARSKI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek gostilničarstva.

Oficijalno glasilo „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ in v tej včlanjenih zadrug.

Uredništvo in upravništvo v Ljubljani, Hotel „TIVOLI“.

Telefon štev. 105.

Stranke govore lahko v uredništvu vsak delavnik od 10—12 dopoldne

List izbaja mesečno dvakrat in stane celoletno K 6.— polletno „ 3-20 četrtletno „ 1-60 posamezne številke po —30

Cene inseratom: 1/8 strani pri enkratni objavi K 1-50, pri večkratnih objavah popust.

Leto I.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1911.

Štev. 5.

Izven kartela.

I.

Že v prvi številki smo se dotaknili perečega in za gostilničarstvo velevažnega vprašanja, namreč pivovarniškega kartela. Obljubili smo pri tej priliki, baviti se obširneje s to zadevo, kadar zamoremo podati zadostna pojasnila.

Danes tej naši obljubi zadostimo, kajti beležimo lahko, da so pivovarne: Delniška v Laškem, Mengiška in Vrhniska s 1. februarjem podale zvezi avstrijskih pivovaren svojo odpoved, dočim pivovarne „Gostilniarska zadruga“ v Lescah in „Škofjaloka“ sploh niso bile v kartelu.

Poziv „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ je imel torej uspeh in zato je sedaj naša dolžnost, da to pereče vprašanje pojasnimo. Ležeče nam je namreč na tem, da so naši cenjeni čitatelji tudi glede tega vprašanja dobro poučeni, ker nadejamo se, da potem vedo, kaj je njih sveta stanovska dolžnost.

V zadnjih letih se je ravno v gostilničarskih krogih izraz „kartel“ pogostoma rabil in klic kartel pivovaren je večkrat klical gostilničarje na važna posvetovanja, ki pa žalibog radi premalega zanimanja večine naših gostil-

ničarjev niso imela onega uspeha, ki se je prvotno splošno pričakoval.

Zdi se nam, da je bilo temu mnogo krivo tudi to, ker marsikateri naših tovarišev ni vedel, kaj je kartel in kaj se s karteli namerava. Da se torej v bodoče zavarujemo proti neuspehom ravno iz tega razloga in da ne nastanejo kaka nadaljna nesporazumljenja, hočemo najprej odgovoriti na vprašanje:

Kaj je kartel?

Kartel, za kar je onim, ki so že bivali v Ameriki, izraz trust bolj znan, je združitev velikega kapitala, vporabljenega za proizvodnjo ali dobavo gotovega izdelka v ta namen, „da se varujejo koristi proizvajalcev“. To pa se po naše pravi: **Kartel je združitev proizvajalcev na škodo odjemalcev.**

Združenje pivovarn v kartel je torej vedno in povsod na škodo gostilničarjev. To so uvidevali naši stanovski tovariši vedno in povsod in vedno skušali onemogočiti smotre, katere zasledujejo kartelirani proizvajalci.

Marsikdo sedaj vpraša:

Kaj pa zasledujejo karteli?

Odgovor na to vprašanje je zopet prav lahek. S karteli se namreč ne zasleduje nič drugega, kakor kar smo že zgoraj povedali: Varovati koristi proizvajalcev, kar pomenja z drugimi besedami povedano, ravno toliko kakor: **Za pri gotovih izdelkih porabljenjo glavnico**

doseči kolikor mogoče visoko obrestovanje, odnosno iz podjetja samega velikanski dobiček.

Pota do tega cilja so seveda različna in v mnogih slučajih pridejo kartelirani proizvajalci še-le čez več let s pravo barvo na dan. Vedno in povsod pa je pri kartelih končni cilj isti, namreč okoristiti se, obogateti na škodo odjemalcev in malih obrtnikov, četudi večkrat celo na nedopusten, protipostaven in protizakonit način.

Nekateri karteli postopajo pri tem prav premeteno, namen svojega postopanja zelo prikrivajo ali se celo delajo nasproti javnosti splošnokoristne, drugi pa zopet iz vsega početka brez ovinkov vsaj treznomislečim ljudem dajo vedeti, kaj pravzaprav nameravajo.

Zadnje pot je ubral tudi kartel pivovarn v alpskih deželah, katerega so poklicale v življenje nemške pivovarne.

Ta pivovarniški kartel se je ustanovil z namenom, da v stvariv naših deželah monopolno ozemlje za svoje izdelke, to je za izdelke onih pivovarn, ki so prvotno misel kartela sprožile. In te pivovarne so bile nemške štajerske pivovarne.

Ta svoj namen pa so nameravale doseči s tem, da so hotele

1. pokupiti kolikor mogoče malih pivovarn v tem ozemlju in tako odpraviti konkurente,

LISTEK.

Nauk o serviranju.

(S sodelovanjem strokovnih učiteljev gg. Karla Scheichelbauerja in Antona Sirowyja priredil ravnatelj Adolf Fr. Hess.)

(Dalje)

V delavnih urah se mora obračati vsa pozornost na goste; zaradi tega ni dovoljeno, da bi natakarji ali natakarice stali skupaj in šepetali, pri tem pa prezrli, ako hoče kak gost kaj zahtevati. Glede poslovanja naj se govori kolikor mogoče tiho. Govoriti v navzočnosti gostov o čem drugim sploh ni dovoljeno. Nespodobno je, ako se glasno kliče komu ali za kom naročila ali sporočila, ki zadevajo poslovanje. S strani natakarjev mora vladati v jedilnici največji mir, opravila z jedilnim orodjem in posodo se morajo vsaj v jedilnici kolikor mogoče brez ropota izvršiti, ako že ni mogoče, da se to delo izvrši popolnoma izven jedilnice.

Začasno brezposelni natakarji in natakarice naj ne stojijo predaleč od odkazanih jim miz, ne smejo pa pri tem obračati pozornosti na razgovore gostov. Da bi se stalo poleg mize, pri kateri sede gostje ali da bi se celo prisluškovalo, ni dovoljeno. Velika nepremišljenost in breztaktnost je, ako se natakar ali natakarica vmešavata nepozvana v razgovore gostov.

V kolikor se to more zgoditi, se mora prepustiti gostom vedno prednost, posebno pa, kadar hočejo iti skozi vrata. Ako

je pa v posameznih slučajih vendarle potrebno, da gresta natakarka ali natakarica naprej, n. pr. da kažete gostu pot, se mora poprej nekoliko oprostiti, odnosno prositi dovoljenja, da sme iti naprej.

Ako se mora vstopiti v sobo, ki ne spada k takozvanim javnim restavracijskim prostorom (soba za tujce, chambre particulière séparée), se mora najprej nalahno potrkati in čakati, dokler se ne zakliče „Notri!“ („Naprej!“ „Prosto!“); po potrebi naj se vdrugeč potrka. Ako je treba vrata odpreti, se mora pritisniti pošteno na kljuko. Mnogo ljudi je preveč komodnih, da bi pošteno prijeli za kljuko in odpirajo vrata z velikim hruščem. To se ravno tako ne spodobi, kakor tudi ne loputanje z vrati (pogostoma še z nogo). Pri vstopu v sobo se mora obdržati kljuka toliko časa v roki, dokler niso vrata nalahno zaprta, izvzemši, ako nam avtomatični zapiranci prihranijo to delo. Ako mora hoditi uslužbenec radi postrežbe večkrat v zaključeno sobo, sme opustiti vsakokratno trkanje le z izrecnim dovoljenjem gosta.

Ako da gost natakarku ali natakarici napitnino, se morata le-ta na dostojen način zahvaliti. Ako ne dobita napitka, je skrajno neumestno, plaziti se okoli mize in z vsakojakimi obrazi in kretanjem obračati gostovo pozornost na se. Natakarka in natakarica sta lahko v bližini gosta, kadar je ta svoj račun poravnal, vendar se pa to ne sme zgoditi na vsiljiv in pozornost vzbujajoč način. Napitek je prostovoljen dar, h kateremu ni nihče prisiljen, tudi navidezno ne.

Ako se pripeti, da gosti, ki so zelo razburjeni, ali ki niso več trezni, natakarkarja ali natakarico nadlegujejo ali žalijo, je go-

Tovariši! Naročajte in širite „Gostilničarski Vestnik“.

2. napraviti v posameznih deželah iz gotovih pivovarn za se — o p o r n a središča;
3. prisiliti večje obstoječe pivovarne, katerih niso mogli takoj pokupiti, da vstopijo v kartel, vendar jim pa obenem onemogočiti razvoj in napredek;
4. preprečiti konkurenco s strani pivovarn izven alpskih dežel.
5. Ako bi se jim vse to posrečilo, potem so neomejeni gospodarji našega ozemlja, potem lahko zvišajo in zvišujejo poljubno cene svojim izdelkom.
6. Da pa je dobiček tem večji, je ob enem treba tudi znižati z razpečavanjem izdelkov združene troške in izdatke.
7. Ako se jim vse to deloma ali popolnoma posreči, potem je ogromni dobiček gotov.
8. Končno so pa pri vsem tem računali tudi z nezavednostjo in brezbriznostjo gostilničarstva, katerega so s tem hoteli vsužniti za svojo paro.

(Dalje.)

Občni zbor zadruga v Zagorju ob Savi.

(Dalje in konec.)

Na poziv načelnika poroča gosp. Tomo Koprivc kot pregledovalec računov v svojem in v imenu g. Ašiča, da sta pregledala in primerjala s prilogami račune, jih našla popolnoma v redu in da predlagata radi tega absolutorij. Troški so razmeroma nizki, ker načelnik ni dobil niti za gotove izdatke, ki so mu narasli z ustanovitvijo, vsega povrnjenega, vendar pa bodo tekoče leto troški veliko manjši. Priporočati pa bi bilo, da naj se na prihodnjem občnem zboru pravila spremene, namreč v toliko, da se zviša pristopnina za nanovo pridobljene koncesije in za najemnike, ker potem bomo lahko brez vsakih nadaljnjih doklad vzdrževali upravniške troške zadruga, zlasti še, če se vpošteva obrestovanje naložene glavnice.

Na tem mestu moram povdarjati vzorno in požrtvovalno delo načelnika, za katero je žel pravzaprav le sovraštvo, in zato mu moram izreči zahvalo, ker se je tako potrudil za razvoj naše zadruga. S tem pa tudi končam svoje poročilo.

To poročilo je soglasno sprejeto. Zato se preide k nadaljni točki dnevnega reda in se

na predlog načelnika izvolijo v zvezni občni zbor dosednji delegati.

Pri raznoterostih se najprej razvije razgovor glede postopanja v slučajih kršitve gostilničarskih pravic po nekonzesijoniranih konkurentih. Priporoča se članom, naj vsak slučaj, podprt vsaj z dvema zanesljivima pričama, sporoče načelstvu zadruga, ki bo že storila potrebne korake.

Sproži se nadalje vprašanje, ali bi ne bilo mogoče doseči, da bi se stekale kazni radi obrtnih prestopkov iz gostilničarskih krogov in njih konkurentov gostilničarjem samim v prid. Pojasnilo se glasi, da samo v slučaju, ako ima zadruga lastno bolniško blagajno. Zato se naproša »Deželna zveza gostilničarskih zadrug na Kranjskem«, da naj vsestransko razmotri, ali ne bi kazalo ustanoviti deželno gostilničarsko bolniško blagajno, ki naj bi se skupno upravljala in poslovala za vse okraje, v katerih že obstoje ali bodo še obstajale gostilničarske zadruga.

V nadaljni razpravi se omenja „Gostilničarski Vestnik“, ki ima ravno v okraju zagorske zadruga razmeroma največ naročnikov. Načelstvo naročitev najtopleje priporoča. Izvesti bi se morala ravno pri našem strokovnem glasilu parola: „Kdor je z nami, s tem smo tudi mi. Kdor nas ne podpira, tega tudi mi ne.“ **Zato ne bodi vsak gostilničar samo naročnik lista, marveč naravnost od vseh svojih dobaviteljev zahtevaj, da mora inserirati v našem stanovskem glasilu, pri naročilih se pa edino-le oziraj na one tvrdke, katere oglašajo v „Gostilničarskem Vestniku“.** To parolo je treba izvesti na celi črti.

Končno se razvije še živahna debata glede pivovarn. V smislu sklepa, storjenega na občnem zboru „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“, je dolžnost vsakega zavednega gostilničarja, da podpira samo one pivovarne, ki niso v kartelu. Kartelirane pivovarne imajo namreč edino-le namen, storiti gostilničarje za svoje hlapce, ki jim morajo — hočeš nočeš — brezplačno pomagati k dobičku. **Odpor proti kartelu je opravičen, ker kartel pivovarn pomenja samo napad na žep gostilničarja in celega naroda.**

Kartel je istopomemben z zvišanjem cen, z ugonobitvijo domače industrije.

Poučeni smo, da so naše domače slovenske pivovarne, ki so bile primorane pristopiti kartelu, že podale svojo odpoved in izstopile.

Zato je stanovska dolžnost vsakega pametnega in gospodarski razvoj poznavajočega gostilničarja, da toči pivo tistih pivovarn, ki mu lahko dajejo večje udobnosti, ki mu lahko zagotove, da za temi udobnostmi ne tiči nobena past. **To pa morejo in smejo samo pivovarne, ki niso v kartelu.**

Po teh razpravah zaključijo nato načelnik občni zbor z običajno zahvalo.

Zagorski zadrugi želimo le nadaljnega tako nevstrašenega dela za razvoj in gospodarsko ukrepitev svojih članov.

Občni zbor ljubljanske gostilničarske zadruga.

Kakor smo že poročali v zadnji številki, je bil sklican letošnji občni zbor ljubljanske gostilničarske zadruga v ponedeljek 27. marca t. l. Ne vemo, ali je letošnje leto med gostilničarskimi zadrugami že izbruhnila ta epidemija, da ne more biti noben občni zbor ob napovedani uri sklepčen, kajti tudi pri ljubljanski zadrugi se je ta žalostni pojav pokazal in namesto ob 2. se je začelo zborovati šele ob 3. Kazalo bi menda zopet vpeljati kazni za one lenobe, ki vedo kaj je gostilničarska zadruga samo takrat, kadar jih kje kaj žuli.

Po teh splošnih opazkah preidemo k zborovanju samemu, katerega so se udeležili poleg skoraj polnoštevilnega odbora, pičlega števila ljubljanskih gostilničark in gostilničarjev vladni zastopnik g. komisar Semen in obrtni instruktor g. dr. Blo dig.

Zborovanje je otvoril načelnik g. Kenda, ki je pozdravil navzoče ter se zgražal nad pičlim obiskom. Sarkastično je v svojem govoru navajal, da morda ta brezbriznost ljubljanskih gostilničarjev pomenja neomejeno zupanje odboru. Omenja tudi velikanski napredek ljubljanske zadruga v zadnjem letu, kajti vse od nje upravljano premoženje se je zvišalo od 22 na 30 tisoč kron. Zato bo ljubljanska gostilničarska zadruga kmalu v prijetnem položaju, da bo v kratkem lahko znižala prispevke gostilničarjev v pomočniško bolniško blagajno.

tovo koristno, da ostaneta mirna in pametna. Na vsak način pa morata vse opustiti, kar bi dalo povod takim ali sploh prepirljivim gostom za prepir. Bolje je, da zapustita na umesten način lokal in se izogneta mučnemu položaju, kakor da bi odgovarjala. Čim mlajši in neizkušenejši je nastavljenec, tem skromnejši mora biti njegov nastop.

Ako najdeta natakara ali natakarica kak predmet, ga morata, ko sta to naznanila višjemu natakarju, takoj oddati v pisarni ali pri blagajni, da se napravijo posebni znamenki v knjigi o najdenih stvareh, ako se sploh vodi taka knjiga. Najdnina ali napitnina za predmete in vrednosti, ki se najdejo v hotelskih ali restavracijskih prostorih ni predpisana postavno, vendar se daje pogosto.

Ako se ve, kateri gost je izgubil najdeni predmet in če se ve za njegov naslov, se spodobi, da se ga čimprej obvesti o tem.

Gostom, posebno onim, ki sede sami, naj se po možnosti predlože časopisi. Ako odloži čitatelj kak list, se mu mora donesti nov časopis, ne da se bi to posebej zahtevalo, odnosno se naj vpraša, kateri časopis hoče čitati. Ilustrovane tednike, ki so ravno kar izšli, se lahko dajejo od gosta do gosta. Ni težko spoznati, kateri časopis kak gost rad čita; to naj si natakara in natakarica po možnosti zapomnita. Ako se hoče vzeti kak list z mize, pri kateri sedi kak gost, se mora vprašati za dovoljenje. Časopisi morajo biti na gotovem prostoru skupaj, ako jih gostje ne čitajo; ne smejo pa viseti raztreseni po mizah, stolih, stenskih kljukah in kljukah za obleko.

Časopisi se morajo dati tako v okvir, da slede pravilno številke strani. Če to ni mogoče, se morajo strani tako uvrstiti, da gost lahko najde nadaljevanje od strani do strani. Dalje se mora časnik vložiti v časniški držaj tako, da se tiskani del lahko čita in da ni v držaj sam vtaknjen. Tudi morajo biti razrezani v lokalu nahajajoči se časopisi.

Kadar vstane gost s svojega sedeža, da zapusti lokal, mu pomagata obleči suknjo najbližje stoječi natakara ali natakarica, navadno eden onih, ki mu je stregel, poda mu morebiti tudi klub, palico ali dežnik in stopi potem na stran, da mu napravi prostor. Ako stojita natakara ali natakarica v bližini vrat, jih odpreta gostu, da more ta izstopiti. Samoposebi umevno se morata pri tem priporočati. Mizo, ki postane prosta, morata navadno v bližini stoječi natakara ali natakarica pospraviti.

(Dalje.)

Tovariši! Naročajte in širite „Gostilničarski Vestnik“.

Kako se pravilno ponudi gostu časopis.

Na načelnikov poziv prečita nato tajnik g. P i n t a r zapisnik izrednega občnega zbora, ki se je vršil 22. julija 1910 v prvi vrsti radi provizorične izvolitve načelnika. Zapisnik se brez vsake debate odobri; zato se takoj preide k nadaljni točki dnevnega reda, namreč k letnemu poročilu za leto 1910, katero poda v imenu načelstva tajnik gospod P i n t a r. To poročilo podamo kolikor mogoče natančno in se glasi:

Kakor je v občni glavni princip zadrug brani se in varovati svoje člane pred uničujočo konkurenco, upirati se z vsemi razpoložljivimi zakonitimi sredstvi proti pomnožitvi gostilničarskih koncesij ali otvoritvi novih obratovanj ter bodriti svoje člane k skupnosti in edinosti postopanja v obrtnih zadevah, tako si je bilo načelstvo, t. j. odbor zadruga v svesti te naloge in zadače ter je tudi v pretečenem letu vršilo svoje ravnanje in delovanje v napominanem smislu. V splošnem interesu združničarjev odbor osobito pri zaprositvah za nove koncesije je bil trd do skrajnosti in storil v danih razmerah vse korake do najvišjega mesta, istotako tudi, ako se je šlo za prenose koncesij v kraje, koder ni bilo za gostilne nikakih potreb, ali da so razne okoliščine zahtevale zmanjšanje števila gostilničarskih obratovanj v dotičnem kraju. V teh ozirih je odbor resnično vse storil, da bi se število gostilnic in koncesij ne pomnoževalo. V 21 tih odborovih sejah je bilo pretresovati o 55 prošnjah deloma za lastne koncesije, deloma v zakupdajo in prenose, ali pa za razširjenje koncesij na več pravic § 16. obrt. r. V vseh slučajih se je odbor držal stroge objektivnosti, imajoč vedno pred očmi, da je začasno v Ljubljani gostilnic več kakor dovolj. S poudarkom je odbor v vseh svojih izjavah navajal, naj slavna oblast dotlej, dokler je še 5, 6 do 7 koncesij neizvrševanih, ki so največkrat od vdov in sirot, nobene nove koncesije ne izda.

Tudi glede ideje skupnosti in enotnega postopanja v prodajanju, osobito piva je odbor v mesecu maju izdal medsebojno dogovorjeni letak o enotni ceni, t. j. 24 v za steklenico, a žal se te dogovorjene cene nekaterniki ne morejo oprijeti. Ti so sovražniki svojega lastnega žepa ali pa jim je morda celo žal, da je bila odpravljena tlaka.

Precej škodljiv črv gostilničarstva so branjevci. Ti segajo v področje koncesijoniranih gostilničarjev s tem, da dobivajo obrtne liste za prodajanje piva in vina in še žganja v zapečatenih steklenicah. Kršijo pa svoje pravice takoj prvi dan, ker začno takoj prodajati čez ulico, pa tudi v lokalni na drug način kakor imajo dovoljeno. Tak branjevec ne sme prodajati piva v patentnih steklenicah, marveč zamašenih z zamaškom in še krito kapico, ravno tako ne sme vina sproti natakati v steklenice in mašiti; vsaka steklenica mora biti že natočena v zalogi ter pravilno zamašena in zapečatenjena. Vsako drugo ravnanje naj cenjeni člani naznanijo zadrugi brez ozira, kajti branjevec nima do vas ozira in vam dela škodo. Zakaj bi se vi potem nanj ozirali, ko ste opravičeni braniti se škode. Da k takemu tudi kupovat ne bode hodili, je pač umevno. Proti tej vrsti konkurentom zadruga kaj rada nastopi, ker se stekajo kazni takih kršilcev zakona v združno bolniško blagajno. Torej le kar pridno in brezobzirno na dan z ovadbami proti nezdravi konkurenci. Tudi v pretečenem letu je zadruga vsak jej naznanjen slučaj ovadila obrtni oblasti in so znašale kazni okrog 160 K na korist blagajni. Energično tako postopanje je torej na dvakratno korist: odprava konkurence in dobiček bolniški blagajni.

Gospodarsko je imelo načelstvo za glavni motiv pred seboj varčevanje z združnimi dohodki. Odbor ni hotel dovoliti, da bi se združne pisarne preselile tja doli za infanterijsko vojašnico in sicer radi nepripravnosti kraja, glavno pa, ker se ni hotelo povedati, koliko bo veljala najemnina in se je bilo bati odiranja združnih institucij. Posledica temu odporu je bil odstop načelnika Tostega.

Tudi pohajanje razstav, vinskih pokušenj in gostilničarskih shodov po nemških krajih hoče odbor začasno opustiti in s tem letno 400—700 K prihraniti. (Dalje).

Gostilničarska zadruga v Železnikih in nje ustanovitev.

28. marca se je položil temeljni kamen za novo gostilničarsko zadrugo, katere delokrog je določen za prijazno selško dolino, ki se razprostira ob bistri Selščici pod Ratikovcem. Vabljiva dolina je to, ogledati pa bi si jo moral vsak slovenski gostilničar že radi tega, ker bi našel po celem tej dolini tovariše, ki niso samo inteligentni in po napredku stremeči, marveč tudi solidarni in vsestransko izobraženi.

Za škofjeloški okraj se ustanavlja že dalj časa gostilničarska zadruga in bo ta mesec tudi faktično ustanovljena. Kakor smo pa že povdarjali v našem listu, je radi prometnih zvez in velikanske oddaljenosti nekaterih krajev od Škofjeloke (do 30 km) na uspešno delovanje tako obsežne zadruga težko misliti in zato se je kot dobrodošla pozdravila misel, ustanoviti za občine Selca, Sorica in Železniki lastno gostilničarsko zadrugo s sedežem v Železnikih. Nekateri tovariši-gostilničarji v teh občinah so se te ideje z veliko vnemo oprijeli in zato se je mogel vršiti že pretečeni terek sestanek tamošnjih gostilničarjev glede ustanovitve te gostilničarske zadruga. K sestanku so se vabili vsi gostilničarji teh občin in vabilu se je tudi velika večina odzvala, ki je soglasno sklenila ustanovitev zadruga in tudi izvolila pripravljalni odbor, kateri naj vodi pripravljalna dela do ustanovnega občnega zbora.

Ta najmlajša med gostilničarskimi zadrugami na Kranjskem bo sicer po številu najmanjša; po organizaciji, po navdušenju in zanimanju sodeč pa gotovo ena prvih.

Želeli bi, da bi se bili vsi naši gostilničarji vdeležili tega sestanka, kajti potem bi videli, kaj se doseže, ako vlada zanimanje in navdušenje za organizacijo, videli bi, da lahko z velikim zaupanjem zremo v boljše bodočnost gostilničarskega stanu.

Da pa se vsi naši tovariši o tem stanovskem gibanju med tovariši v selški dolini lahko sami pouče, hočemo podati precej natančno sliko tega stanovskega sestanka.

Sestanek je bil napovedan na 2. uro popoldne. Že pred tem časom so se začeli polniti prijazni prostori g. Gabrijela Thalerja, čigar izborna klet slovi tudi preko mej selške doline. Prišli so tovariši od blizu in daleč in tudi onih, ki kraljujejo visoko gori na pobočju Rakitovca in Donnerskogla, ni manjkalo. V navdušenju za dobro stvar se niso strašili tudi 4 urne hoje.

Sestanek je otvoril tov. gosp. Dolenc iz Železnikov, ki je pozdravil navzoče ter na kratko začrtal namen sestanka. Gostilničarji selške doline so prišli do prepričanja, da je za nje najbolje, ako ustanove zadrugo s sedežem v Železnikih. To je za organizacijo bolje, ker je Škofjeloška preveč odročna. Naj se pre-

ide takoj k dnevnemu redu. Predlaga za predsednika g. Bogataja iz Železnikov, ki je tudi soglasno izvoljen.

Odzivajoč se pozivu g. Bogataja obrazloži nato predsednik „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ g. Kenda pomen stanovske, zlasti gostilničarske organizacije. S to stvarino se itak mislimo v našem listu še obširneje baviti, zato si njegova izvajanja prihranimo za drugič.

Za njim je govoril na kratko naš urednik o strokovni izobrazbi v gostilničarskem stanu in njenih dobrih straneh. Ta izvajanja so sicer tudi občevažna za gostilničarstvo, vendar jih radi pomankanja prostora moramo istotako odložiti danes.

Po teh izvajanjih se oglasi tov. g. Tavčar iz Selc, čigar govor se glasi v glavnem:

(Dalje).

Gostilniška kuhinja.

Recept št. 10.

Bisque
n' Ecrevisses

Račja juha

Krebs-Suppe.

Količine: 10 dkg sirovega masla,
20 rakov za juhe (to so taki raki, ki so 11 cm dolgi),
25 dkg riža.

Dodatki: 1 čebulja,

1 rdeče korenje,

1 zelena,

1 korenina peteršilja,

4 kose šampinjонов,

nekoliko soli,

za nožev špico kumne,

1/2 l vina za kuhanje,

1 kozarec konjaka,

1 kozarec madejre.

Pripravi se: V 10 dkg sirovega masla pusti zlatorumeno zarumeneti najprej na peresa zrezano korenje, katero osoli in popopraj ter zalij s pol litrom vina. Nato dodaj v ponev še kumno in 20 dobro izpranih živih rakov. Ponev dobro pokrij ter vse skupaj duši. Posebej še mehko skuhaj v vodi ali juhi 25 dkg riža. Dušene rake vzemi iz ponve, odloči od njih repe in škarje, ki jih pozneje vporabiš za vloge k juhi. Nosove in koše pa dobro izperi ter jih napolni nato z zmesjo, ki jo drugače vporabljaš za cmoke iz žemelj. Poleg tega se navadno napravi še par vložkov.

Ostale trde dele rakov dobro stolči z zelenjavo in rižem vred v možnarju. Nato pretlači vse skozi sito, daj v ponev, zalij s 4 litri navadne juhe, pokuhaj, zadostno osoli, in kadar je pokuhano, zalij s konjakom in madejro.

Servira se k tej juhi izločene škarje in repe, nadevane koše, vložke iz žemelj ter peresasto narezane šampinjone. (Dalje).

Vprašalnica.

Vprašanje št. 10.

V nauku o serviranju navajate, da so včasih pri natakarih predpisane bele kravate. Prosim, da mi pojasnite, kedaj.

Odgovor:

V splošnem so za natakarje predpisane bele kravate le pri banketih, bodisi da so ti zasebnega ali javnega značaja. Drugače pa nosi belo ovratnico le plačilni natakari, ker imajo ostali natakari črne ovratnice.

Bele kravate pa morajo nositi natakariji tudi vselej takrat, kadar gospodar to zahteva.

To je v navadi zlasti v hotelih in kavarnah prve vrste in pa dnove, katerim se že na ta način hoče označiti na zunaj praznično lice.

Da pa se v takih slučajih loči že po zunanosti poslodajca od natakarejev, nosi ta ob takih prilikah poleg bele kravate (mašne) tudi bel telovnik, gospodar pa dolgo in široko belo ovratnico. V navado pa je prišel še drug način, namreč da nosijo pri takih prilikah natakarij smokinge ali frake, poslodajca pa temno dolgo salonsko suknjo in teman telovnik, dočim je med poslodajem in gospodarjem ta razlika, da nosi gospodar svitel telovnik poleg dolge temne (črne) salonske suknje.

Vprašanje št. 11.

Pri večerji v neki restavraciji se mi je pripetilo, da mi je hotel odnesti natakarij, četudi sem s prekrižanjem noža in vilic čez krožnik v smislu navedb nauka o serviranju označil, da hočem še dalje večerjati. Natakarij pa je mojim navedbam nasproti utemeljil svojo namero s tem, da v tujini, zlasti na Angleškem pomenja prekrižanje krožnika z nožem in vilicami, da gost ne namerava dalje obedovati in da se prekinjenje obeda označi samo na ta način, ako se vilice in nož nasloni na vsako stran krožnika. Prosim torej, da mi pojasnite, kaj je pravilno in da se izognemo morebitnim zmešnjavam pri takem označevanju.

Odgovor:

Navedbe, ki smo jih podali v nauku o serviranju, so popolnoma pravilne in veljavne po vseh kulturnih državah, zlasti na Angleškem. Gost označi, ako se po teh pravilih ravna, da ne namerava nadaljevati obeda, samo na ta način, da položi vilice in nož, odnosno jedilno orodje sploh drugo poleg drugega (vzporedno) na krožnik. Edino to označevanje je po sedanjih gastronomičnih pravilih avizo za natakarija, naj odnese servis. Vsako drugo označevanje nima tega pomena. Ravno na Angleškem je strogo izvedeno pravilo, da prekrižanje krožnika z orodjem pomenja nadaljevanje obeda. Zato dotični natakarij z utemeljevanjem ni imel prav. Iz celega posnamemo samo, da je pač nekaj slišal o nauku o serviranju zvoniti, da pa se je tega nauka le površno prilastil. Omeniti moramo namreč, da imajo nekateri gostje navado med prekinjenim obedom nasloniti jedilno orodje na krožnik in da to mora že vsak natakarij po naravni legi spoznati za prekinjenje. Pripomnimo samo, da fini gostje vedno označujejo prekinjenje obeda samo s prekrižanjem jedilnega orodja, velika večina pa, ki se za pravila dostojnosti ni menila, označuje prekinjenje pri obedu s tem, da nasloni jedilno orodje na krožnik, ker to bolj prija komoditeti. Mi pri nauku o serviranju tega nismo omenjali, ker se nam je zdelo to označevanje kot samoposebi umljivo. Ponavljati pa moramo še enkrat, da je nauk o serviranju, kakor ga prinašamo mi, samo izvleček daljših razprav in da je torej zlasti pri njem treba paziti na vsako besedo, ker se drugače prav lahko zaide v površnost, ki pa se navadno zlasti v gostilniški obrti britko maščuje.

Vprašanje št. 12.

Pri priporočanju „Gostilničarskega Vestnika“ sem pri nekaterih tovariših dobil odgovor, da se jim dozdeva, da se list postavlja na preveč na mednarodno stališče. Meni se to sicer ne zdi, vendar pa prosim v tem oziru natančnega pojasnila, kako stališče zavzimate.

Odgovor:

Svoje stališče smo že v programu v I. številki označili. Naše glasilo je v prvi vrsti strokovno, stanovsko. Pred vsem nam je ležeče na napredku in na strokovni naobrazbi gostilničarskega stanu. Zato se moramo seveda v vprašanjih, ki so vsesplošnega značaja, naslanjati tudi na organizacije gostilničarstva po drugih deželah. Drugače pa je naš namen, naše gostilničarstvo na podlagi organizacije in strokovne naobrazbe privedi do boljšega gmojnega, narodnogospodarskega položaja. Ukrepiti hočemo torej naše gostilničarstvo. Naš gostilničar je član našega naroda. Ako hočemo doseči izboljšanje njegovega položaja, hočemo s tem doseči izboljšanje velikega stanu med slovenskim narodom in s tem neposredno tudi slovenskega naroda samega. Kakor se drugod postavljajo gostilničarske organizacije na narodno stališče, tako se hočemo postavljati v gotovih vprašanjih, pri katerih se nam zdi to za naš stan koristno in potrebno, na strogo narodno stališče. Vsaj vendar zastopamo stališče, da bodi na slovenski zemlji, v slovenski gostilni slovenski gostilničar gospodar in gospod. To Vam menda zadošča.

Razno.

Ustanovni občni zbor gostilničarske zadruge za škofjeloški okraj. Kakor smo poučeni, se vrši ta mesec v Škofjeloški občini ustanovni zbor gostilničarske zadruge za škofjeloški sodni okraj. Občnemu zboru bo prisostoval zadružni instruktor dr. Herman Blodig iz Trsta in gotovo tudi delegati „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“. Natančnejši vspeled ustanovnega občnega zbora priobčimo v prihodnji številki, že danes pa vabimo vse gostilničarje škofjeloškega okraja, da se v kolikor mogoče velikem številu udeležijo ustanovnega shoda, ker je ta shod odločilne važnosti za razvoj gostilničarstva v njih okraju. Pričakujemo, da bodo gostilničarji s številnim posetom javnosti nasproti pokazali, da se zavedajo važnosti tega shoda in stanovske organizacije.

Opozarjamo vnovič na občne zборе pomočniškega zbora in pomočniške bolniške blagajne ljubljanske gostilničarske zadruge, ki se vršita v pondeljek dne 3. t. m. popoldne ob 2., oziroma ob 3. uri v zgornjih prostorih restavracije pri „Roži“ v Židovski ulici. Dnevni red smo objavili že zadnjič, danes samo ponovno pozivljamo vse člane, naj se teh občnih zborov v kolikor mogoče velikem številu udeležijo.

Velika regata na Bledu. Iz ljubljanskih športnih krogov smo poučeni, da namerava prirediti „Ljubljanski športni klub“ letošnjo sezono na Bledu regato, to je tekmo z dirkalnimi čolni. Tako prireditelj bi bilo tako iz športnih ozirov kakor tudi iz razlogov tujskega prometa samo pozdraviti in zato priporočamo zlasti prizadetim krogom na Bledu, da tej regati posvetijo vso pozornost.

Tiskarski škrat. V zadnji številki smo poročali o ustanovitvi trnkarskega društva „Sava“. Škrat v tiskarni nam je izraz trnkarski izpremenil v trkarški, kar s tem popravljamo.

Pivovarniški kartel in slovenski dnevniki. Tovariš z dežele nam piše: Gostilničarji se borimo proti pivovarniškem kartelu alpskih dežel že od njegovega postanka sem. Mnogo uspehov pri tej borbi do danes ne moremo pokazati. Krivdo na tem se navadno zvrča na nas gostilničarje same, češ da smo premalo zavedni, premalo narodni in podobno. Res je, mnogo je med nami tovarišev, ki se kažejo v marsikaterem oziru mlačne in tako tudi pri vprašanju pivovarniškega kartela. Največ krivde pripisujem pa v tem oziru naši slovenski jav-

nosti, ki jo zastopa časopisje. Na eni strani se mi borimo za naš in naših domačih pivovarn obstoj, na drugi strani pa priporočajo naši dnevniki v svojem inseratnem delu ravno izdelke teh karteliranih pivovarn. Mislim, da bi v tem oziru morali biti že malo bolj izbirčni. Če se namreč posreči nemškimi karteliranim pivovarnam ugonobiti in uničiti naše domače pivovarne, radi tega ne bomo prizadeti samo mi, marveč tudi razni naši denarni zavodi, bodisi da pripadajo tej ali oni politični struji, kakor tudi vsi oni negostilničarji, ki so svoj čas pokupili akcije domačih pivovarn. Ako hočemo doseči pravih uspehov, je treba, da naši listi ne sprejemajo vseh priporočil, marveč da so zlasti pri narodnogospodarskih vprašanjih nekoliko bolj previdni. Drugače se takoj vidi, kako daleč sega njih narodnost in naj nam gostilničarjem nikar ne predbacivajo, da smo samo trgovci in da se naša narodnost neha tam, kjer se prične žepno vprašanje. Da ne bo nikakega nesporazumljenja, omenjam samo, da je „Jutro“ v št. 379 od 18. m. m. imelo med svojimi anoncami kar dve veliki, naravnost v oči bodeči anonci karteliranih nemških pivovarn „Goess“ in „Union“ in da se to anonsiranje večkrat ponavlja. Ako hočemo biti narodni, bodimo torej narodni na celi črti in ne samo v uredniškem delu listov in tu zopet samo gotov čas. (Opomba uredništva: Strinjamo se popolnoma s temi navedbami in opozarjamo ob enem na naš sočasni članek „Izven kartela“.)

Gostilničarstvo in politika. Iz krogov ljubljanskih gostilničarjev je došel našemu uredništvu dopis, katerega objavimo v celem obsegu, ker so naši predali gostilničarjem vedno odprti. Dopis slove: „V ljubljanski gostilničarski zadrugi je uslužben gosp. Tomc. Kakor sem zvedel, namerava g. Tomc kot pristaš socialno-demokratske stranke kandidirati pri prihodnjih ljubljanskih občinskih volitvah v občinski odbor. To svojo namero je sporočil tudi načelniku g. Kendi, in ga vprašal, če ima zadruga kaj proti tej kandidaturi. G. Kenda mu je menda odgovoril, da mu prepušča prosto roko. To pa po mojem in mojih tovarišev nazorih nikakor ne gre. Znano je namreč, da je ravno med ljubljanskimi gostilničarji, restavraterji in kavarnarji najmanj pristašev socialno-demokratske stranke in da se gostilničarji sami s svojimi kandidati udeležijo volilne borbe. Po mojem in mojih somišljenikov nazoru v tem slučaju g. Kenda ni storil prav, da ni uvaževal teh okolnosti in g. Tomcu kratkoma kandidaturo dovolil. G. Kenda bi moral najmanj sklicati sejo načelstva, ne pa dajati v tako važni točki svojevoljno dovoljenja. Ali misli g. Kenda kot načelnik zadruge terorizirati nas gostilničarje? In ali je odbor zadruge zato tukaj, da ga načelnik prezira? Ali smo odbor morda zato volili, da spi in načelniku samo kima. Oočinske volitve so važno vprašanje in pri njih imamo tudi gostilničarji odločevati, ker občinski odbor mnogokrat sklepa o za gostilničarje zelo važnih vprašanjih. Zato ta Kendov samolastni korak nam gostilničarjem prej lahko škoduje kot koristi.“ — Objavljamo dopis kakoršen nam je došel in se vzdržimo vsake opazke. Mislimo pa, da bi bilo umestno, ako nam poda gosp. Kenda pojasnila, kaj je na tej celi stvari.

Vprašajte kogar hočete, vsak vam bo povedal, da je najboljša samo pristna Kolinska kavina primes. Edino ona da kavi prijeten vonj, izboren okus in lepo barvo — v tem je ne doseže nobena druga cikorija. Tembolj pa moramo Kolinsko kavino primes priporočati kot pristno domače blago, ker z njega nakupovanjem tudi podpirate domačo industrijo.

O zaključku natakarskega tečaja v Sofiji, katerega je vodil — kakor smo že poročali gosp. Ivan Kenda iz Ljubljane, piše najuglednejši bolgarski dnevnik „Večerna pošta“ sledeče: „Banketu, katerega so ob zaključku tečaja priredili natakarij na čast gosp. Kendi, so med drugimi prisostovali gosp. Zlatarov, tajnik trgovske in industrijalne zbornice bolgarske, gosp. Harisano, tajnik trgovskega društva, gosp. Georgitepejev, odbornik trgovske zbornice in trgovskega društva, mnogo hotelirjev in gostilničarjev ter zastopniki časopisja. Vrsto napitnic je otvoril predsednik bolgarske natakarske zveze, kateri napije gosp. Kendi in trgovski zbornici, katera

je priredila ta tečaj. Dr. Zlatarov napije udeležencem tečaja. Predsednik sofijskega natakarskega društva gosp. Grinidlov napije in se zahvaljuje gosp. Minčevu, predsedniku bolgarskega gostilničarskega društva. Gosp. Nikola Dlnjakov prečita nato krasen referat, kaki naj bodo bodoči natakariji in gostilničarji. Gosp. Ivan Palazov napije članom trgovske zbornice, gosp. Minčev mladim natakarijem, gosp. Nikola Štefanov že skoraj svobodni Makedoniji in gospodarjem, in gosp. Moskovič natakarskemu društvu. Gosp. Kenda se zahvali napitnicam ter napije bodočim modernim bolgarskim gostilničarjem, bolgarskemu narodu in udeležencem tečaja. Po vsaki napitnici je zasvirala godba različne slovanske himne. Gosp. Kendo so pri tem nosili na rokah okoli in je bil končno izvoljen za častnega člana bolgarskega natakarskega društva. H koncu banketa se je zaplesalo še narodno bolgarsko „horó“ ter so se nato ob pozni uri udeleženci banketa razšli. Gosp. Kendo so udeleženci tečaja pri njegovem odhodu iz Sofije polnoštevilno spremljali na kolodvor, poslavljal pa so se prišli od njega tudi mnogoštevilni njegovi ožji prijatelji iz hotelirskih in gostilničarskih krogov. Slovo je bilo presrečno. Ko se je vlak začel pomikati, se je začul iz stoterih grl gromoviti „Hura! Na viždanje!“ Zastopniki natakarskega društva pa so spremljali gosp. Kendo še dve postaji. Tako na Bolgarskem. In pri nas?

Pred sezono. Sezona v naših letoviščih in zdraviliščih se čez dober mesec polagoma že prične. Zato smo se odločili prinašati v našem glasilu tik pred sezono in skozi sezono zaznamek vseh onih naših hotelov in gostiln v naših letoviščih, ki bodo inserirali v našem glasilu. Poleg tega se bomo po možnosti ozirali tudi na naročnike našega glasila v dotičnih krajih. Tujec, ki pride v eden ali drug naš kraj na počitnice, si hoče večkrat ogledati tudi druge naše kraje in navadno prej vpraša gostilničarja, pri katerem stanuje, kateri hotel ali gostilno mu v tem kraju priporoča. Vsak gostilničar ne more poznati vseh naših krajev, še manj so mu znane podrobneje krajevne razmere. Radi lažjega umevanja navedemo samo primero. Tujec, ki je napravil izlet na Golico in prenočeval potem na Jesenicah v hotelu „Triglav“, si hoče ogledati tudi Postojnsko jamo. Pred odhodom vpraša gostilničarja, kateri hotel mu v Postojni priporoča. Vzemimo, da ta drugače ni znan v Postojni, mu bo gotovo priporočal „Narodni hotel“, ker ta hotel že iz našega glasila pozna. Nasprotno bo lastnik „Narodnega hotela“ v Postojni priporočal posetniku Jesenic hotel „Triglav“ in podobno. Zato hočemo, kakor že navedeno, poleg stalnih anonc vpeljati v sezoni tudi še stalno rubriko hotelov in gostiln, razdeljenih po krajih. Glede tega se bo naše upravništvo itak še posebej obrnilo na posamezne hotete. Uvidevamo namreč, da je ta način vzajemnega priporočanja najizdatnejši in najuspešnejši.

Posnemanja vredno. Prijatelj našega lista in odlični gostilničar nam piše: Stanov-

ska zavest med slovenskim gostilničarstvom je žalibog še prav šibko razvita in se obrtniki sploh ne brigajo pri nas, da bi podpirali svoja stanovska, odnosno strokovna glasila. O tem nas osobito prepriča žalostni konec „Slovenskega Obrtnika“, ki menda še leto dni ni izhajal, ter glasilo deželne zveze za tujski promet na Kranjskem „Promet in Gostilna“, ki mu tudi ni bi usojen letoletni obstanek. Žalostno pa bi bilo in znamenje jako nezdravih razmer, ako ne bi vzdržali ravno gostilničarji svojega glasila. Vsaj morajo imeti drugače v svojih lokalih najraznovrstnejše časopise. Glasilo kake organizacije je vedno vprašanje časa in tako bode tudi propevanje našega glasila pokazalo, če smo slovenski gostilničarji že zreli za lastno glasilo ali ne. Upam, da si ne bomo nakopali sramotnega znamenja, da še nismo sposobni za skupno in organizirano delo. Da pa se list čimprej utrdi in razvije, hočem pisati vsem svojim prijateljem in znancem našega okraja, da naj sami gotovo list naroče in agitirajo pri tovariših za list. V domači občini storim pa to sam.“ — To je posnemanja vredno, tako bi moral postopati vsak zaveden gostilničar in potem bi tudi gostilničarskemu stanu bila zagotovljena boljša bodočnost.

Strokovna naobrazba pri ljubljanskih gostilničarjih. Ljubljanski dnevnik „Slovenski Narod“ je v eni svojih števil prinesel vest, da ima med ljubljanskimi gostilničarji in kavararji nad 400 naročnikov. Gotovo je to znamenje, da se ljubljansko gostilničarstvo že z ozirom na goste živahno zanima za politiko. Želeti pa bi bilo, da bi se gostilničarji v Ljubljani v isti meri zanimali tudi za stanovske zadeve in da bi v tem oziru prednačili celi Sloveniji. Žalibog temu ni tako! Lahko beležimo vest, da je razmeroma ravno med ljubljanskim gostilničarstvom najmanj zanimanja za gostilničarsko-stanovska in strokovna vprašanja in da se torej pri marsikomu že takoj pri vstopu v njegove lokale pozna, kako daleč je z njegovo in njegovega objekta strokovno naobrazbo, še bolj pa, kadar se kaj naroči v teh lokalih. Kljub temu pa se z vsemi štirimi branijo strokovnega napredka in vsake tako potrebne jim strokovne naobrazbe. Stanovskega glasila ne marajo, strokovne stvari jih ne zanimajo. Skratka, živijo kakor ptič in v zavešti, kakor bo Bog dal, tako bo pa šlo. Drugi imajo celo svoje principe, da strokovnih glasil ne naročajo in to celo ljudje, ki so včasih sedeli v odboru gostilničarske zadruga in vedno največ brusili jezike, četudi se jim je takorekoč pri vsakem stavku, ki so ga izpregovorili, poznalo, kako plitva je njih strokovna temeljitost. In ti ljudje zahtevajo potem naravnost nemogoče stvari, ti ljudje zahtevajo takrat, kadar jih kje čevelj ožuli, naj bi šli za nje neizprosno v boj vsi njih stanovski tovariši. Take „zavedne“ stanovske tovariše si bomo prav dobro zapomnili, spoznalo jih bo pa v najkrajšem času tudi občinstvo vsled njih zaostalosti in občinstvo samo jih bode tudi obsodilo, prisodilo jim bode toli zaželjeni počitek in oddih v njih gostilniških prostorih,

kajti danes vedno bolj prodira geslo, kdor hoče kaj veljati, kdor hoče biti ugleden, mora biti najprej v svoji stroki vsestransko podkovan. Kdor bi se rad v svoji stroki res izpopolnil in moderno naobrazil, toda se radi mnogih okoliščin ne more, temu se ne zameri in se tudi zameriti ne more, komur pa se nudi prilika, a jo odklanja, ta s tem najboljše svedoči, da ne mara ljudi, da ne mara zaslužka. Zaspanost, mlačnost in omaloževanje se navadno britko maščujejo.

Nov načelnik dunajske gostilničarske zadruga. Svoj čas smo poročali, da je preminul zaslužni načelnik dunajske gostilničarske zadruga g. Schack. Treba je bilo torej novih volitev. Te so se vršile 17. marca v ljudski dvorani dunajskega rotovža. Odbor dunajske gostilničarske zadruga se je odločil priporočiti svojim tovarišem za načelnika dosedanjega podnačelnika g. Otmarja Penza ter je pozval člane zadruga, naj se volitve polnoštevilno udeležijo. Temu pozivu so se dunajski gostilničarji številno odzvali. Na volišče je namreč došlo nad 2400 gostilničarjev, ki so vsi oddali svoje glasovnice za g. Penza. Novi načelnik je v svojem nagovoru takoj po izvolitvi povdarjal, da hoče nevstrašeno hoditi dalje po začrtani poti in da bo ena njegovih glavnih skrbi, ustanoviti za počitka in odmora potrebne gostilničarje in gostilničarke v bližini Dunaja lastno zavetišče in zdravilišče. Ako primerjamo to dunajsko naravnost velikansko udeležbo pri volitvah z našimi, pač uvidevamo, da nas ravno na polju strokovne organizacije še čaka mnogo jako resnega in naporega dela. Če se dosežejo drugod taki uspehi, zakaj bi jih ne dosegli tudi mi. Zato na delo, tovariši! Pokažimo celemu svetu, da se slovenski gostilničarji v polni meri zavedamo svojega stanu in pomena stanovske organizacije! Pokažimo, da ne zaostajamo za drugimi, podvizajmo se, da postanemo drugim uzor! Z dobro organizacijo pa pokažemo tudi lahko našemu narodu samemu, da je gostilničar vsega uvaževanja vreden član velike slovenske rodbine.

Občni zbor gostilničarske zadruga na Jesenicah se vrši v četrtek dne 6. aprila t. l. popoldan ob 2 v hotelu „Triglav“ na Jesenicah. Dnevni red obsega: 1. Poročilo načelstva. 2. Računski zaključek za l. 1910. 3. Proračun za l. 1911. 4. Volitev odposlancev in njih namestnikov v zvezni občni zbor. 5. Slučajnosti. Kakor vseh naznanjenih občnih zborov se udeleži tudi tega „Deželna zveza gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ vsaj po enem odposlancu iz Ljubljane. Pričakovati se torej sme, da se občnega zbora tudi člani zadruga polnoštevilno udeležijo.

Nobena slovenska gostilna brez Gostilnič. Vestnika.

Tovariši gostilničarji!

Pri naročilih se ozirajte v prvi vrsti na tvrdke, ki inserirajo v našem listu! V vzajemnosti je moč!

Kdor podpira nas, tega podpirajmo tudi mi!

Pri naročilih se vedno in povsod sklicujte na inseriranje v našem, gostilničarskem glasilu!

Priporočajte naše inserente tudi svojim p. n. gostom!

Stopnjice, balkoni, ograje, stavbeni okraski, spomeniki, kornita, betonski votli zidaki, porivalne plošče, kanalizacije itd.

(53) 21—2

Kranjska betonska tovarna

TRIBUČ & KOMP. LJUBLJANA

Pisarne, delavnice in skladišča na Tržaski cesti. - Telefon št. 297,

Cementne cevi na stroj ali na roko, izdelane v vseh merah, barvaste mozaik plošče za tlak, cementna opeka za dimnike itd.

Brivnica

Eng. Franchetti, Ljubljana

Sodna ulica, št. 1.

se priporoča p. n. gostilničarjem.

(60) 20—1

Vinska trgovina Peter Stepič

Spodnja Šiška št. 256 (55) 21—2
priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gor.

Sode,

velike in male ima na prodaj

Ivan Buggenig,

(56) 20—1

sodar, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 5.

Instalater Fr. Sax,

konces. elektrotehnik, Ljubljana, Gradišče 7. se priporoča p. n. gostilničarjem kot specialist vsakovrstnih električnih napeljav.

Sprejema tudi naročila na deželo. (59) 10-1

BLAŽ JESENKO

(26) 12-3 Ljubljana, Stari trg 11
priporoča klobuke, cilindre, čepice i. t. d.
najnovejše fasone, po najnižji ceni.

Avstr. patent št. 46.347
Patentovano v 7 državah.

(57) 6-1

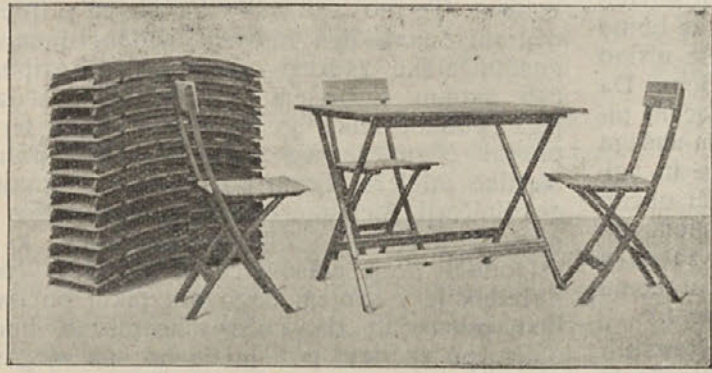
Čudovito!

Vse dosedanje iznajdbe skladnih stolov, klopi in miz celega sveta presega J. Lojk-ova iznajdba

železnih skladnih stolov, klopi in miz

ki jih izdeluje in zalaga

parna tovarna
lesnih izdelkov
Fr. Burger v Sp. Šiški

Prospekti zastoj in poštine prosto. —
Vzorke pošiljam po povzetju. Ako ne
ugaja, sprejemem poštine prosto nazaj
in vrnem vplačani denar. Pravico za
sprejem denarja imam le jaz.

Prvi kranjski atelje za ortopedijske aparate in bandaže

A. HLAVKA

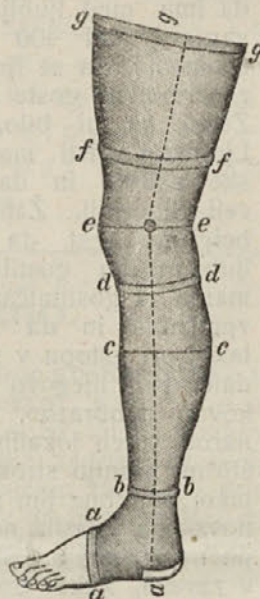
Ljubljana, Prešernova ulica 5.

priporoča svojo veliko zalogo gumi-bлага in ortopedijskih aparatov, obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, kilnih pasov nogavic za krotice (krčne žile), sedalnih blazinic, vrečic za led, prašnikov za kربول, aparatov za inhalacije (s paro in mrzlo). Vsakovrstne brizgalke in aparati za samoklistiranje. Vse bandaže se izdelujejo po odredbah p. n. zdravnikov. Starejši instrumenti se razkužujejo.

(62) 10-1

Popravila se izvršujejo kar najbolje in najceneje.

Polenovko

(sirovo)

na specijalni način pripravljeno
priporoča p. t. gostilničarjem

Josip Pollak

trgovec

61 (1-1)

Ljubljana, Sv. Petra cesta 9,
poleg hotela „Lloyd“

Mestna hranilnica ljubljanska v Ljubljani

največja in najbolj varna slovenska hranilnica

v lastni hiši, v Prešernovi ul. št. 3.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po 4 1/4% brez odbitka, sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar. — Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti. — Za varnost vložnega denarja jamči rezervni sklad in mestna občina ljubljanska. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena vsaka špekulacija z vložnim denarjem. — Za varčevanje ima vpepljene lične domače hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditno društvo. Posoja na zemljišča po 9/0 in proti poplačevanju dolga po najmanj 1/4%. Dolžnik pa mora svoj dolg poplačati tudi poprej, ako hoče. — Denarnega prometa do konca 1. 1910 je imela nad 564 milijonov kron; stanje hranilnih vlog znaša nad 40 milijonov kron, rezervni sklad po K 1.200.000 (37) 12-3

Gričar & Mejač

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 9.

priporočata v veliki izbiro po najnižji ceni

obleke za gospode in dečke, površnike za gospode in dečke, obleke za otroke, žakete za dame, paleta za dame, plašče za deklice itd. itd.

Nepremočljive pelerine iz lodna ali velblodje dlake (Kamelhaar) v vseh velikostih.

(8) 12-3

Narodni hotel Postojna

se priporoča cenjenim posetnikom notranjske metropole

(32) 24-5 za obisk

Fran Paternost, lastnik

Tovariši gostilničarji!

Pri potovanju po Gorenjskem se (34) 24-5 vstavljajte na Jesenicah v hotelu „Triglav“ 2 min. od kolodv., kjer so Vam na izbero dobra kuhinja, pristna vina moderno opremljene sobe za tujce. Priporočajte ta hotel tudi svojim p. n. gg. gostom.

Lovro Humer, hotelir

Fr. Stupica v Ljubljani

Marije Terezija cesta št. 1

priporoča svojo ZALOGO najbolj priznanli slamoreznic, mlatilnic, vratil čistilnic, strojev za košnje in obračanje sena, blagajne in motorje.

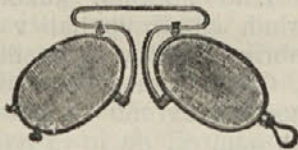
Dalje pumpe in cevi za vodo, vino in gnojnico, peči, štedilnike in poljedelska orodja, kuhinjske potrebščine, omare za led, pipe za pivo in vino, priprave za pivotoč na zrako-flak, trpežne ročke za prevažanje mleka, traverze, železniške šine, nagrobne križe ter vse ključavničarsko, kovaško, kleparsko, tesarsko in mizarsko orodje vedno v zalogi.

(22) 24-5

Fr. P. Zajec, Ljubljana

izprašani optik in urar

priporoča svojo bogato zalogo švicarskih ur, zlatino in srebrnino, kakor tudi optičnih predmetov. Zaloga gramofonov in raznih plošč.

(29) 24-5

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastoj.

Štampilje

vseh vrst za urade, društva, gostilničarje itd.

ANTON ČERNE

graver in izdelovalj kavčukovih štampilj.

LJUBLJANA

Stari trg št. 20.

Ceniki franko.

(14) 24-5

LJUBLJANA

NARODNA KAVARNA

FRAN KRAPEŠ

(1) 24-5

Deset zapovedi za kmeta in deset zapovedi za zdravje dobi zastoj in poštine prosto vsak gostilničar v poljubnem številu za razdelitev med kmete. Treba le dopisnice z naslovom: Ub. pl. Trnkoczy, lekarna, Ljubljana. (4) 24-5

Dobro in poceni!

Špecerija in delikatese. Pražena kava iz lastne pražarne Vsakovrstna vina in likerji.

T. MENCINGER

(5) 24-5 LJUBLJANA

Priporočamo svojim tovarišem izborno

marčno, dvojnomarčno, termalno in granatno pivo

največje slovenske narodne tvrdke:

(47) 23-4

Delniška družba združenih pivovaren
Žalec in Laški trg v Ljubljani.

Prva kranjska izvozna pivovarna Vrhnika

priporoča svoje izborne izdelke.

Naročila in želje p. t. odjemalcev sprejema ravnateljstvo na Vrhniki ali pa lastnica

(41) 24-5

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanovljena leta 1882.

Rezervni zaklad
nad pol milijona kron.

Telefon št. 185 interurban.

Račun: pri avstr. pošt. hran. št. 828.403
ogr. 19.864

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v
zvezi s čekovnim prometom ter jih obre-
stuje od dne vloge do dneva dviga.

Posojuje na zemljišča
o 5/4 z amortizacije ali na amor-
tizacijo po dogovoru.

Ustanovljena leta 1982.

Stanje hranilnih vlog
dvajset milijonov kron.

KMETSKA POSOJILNICA

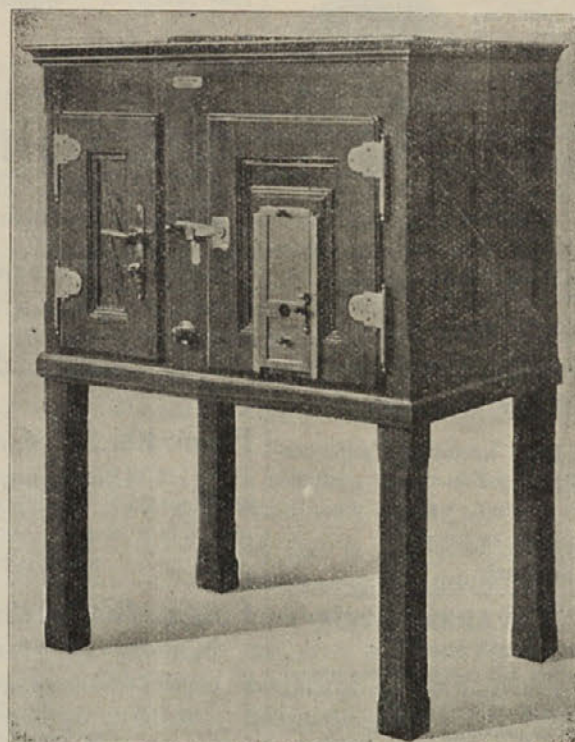
Ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neom. zavezo
v lastnem združnem domu
v Ljubljani, Dunajska c. 18.
obrestuje hranilne vloge po čistih
4 1/2 %
brez odbitka rentnega davka.

Eskomptuje trgovske menice.

Upravno premoženje v letu
1910 K 20.500.000—

Denarni promet v letu 10
K 100.000.000—

SIM. PRAPROTNIK

stavbeni in po-
hištveni mizar

v Ljubljani,
Jenkova ulica 7
priporoča p. n. gostil-
ničarjem svojo veliko
zalogo vsakovrstnih

omar za led

v poljubnih velikostih
za pivovarne, restav-
racije, trgovine, delika-
tesne trgovine itd.

Cene najnižje, (51) 3-2
postrežba točna.

Ceniki zastoj in
poštne prosto.

Obenem pa tudi prodam
za zelo nizko ceno

popolnoma novo
opravo za

špecerijsko
trgovino.

Vsa Ljubljana govori o tem, da je
Karol Planinšek-ova
pražena kava
najboljša!

(58) 20-1

Razpošiljam po pošti vsak dan od 5 kg naprej
franko.

Fran Čuden

(9) 24-5

Spedijska in komisijska družba
«BALKAN», d. z o. j.
Ljubljana, Javno skladišče
Dunajska cesta 33.

Spedicija vsake vrste
Preselitve pohištva.
Točno in poceni. (25) 12-5

Jamčeno pristen brinjevec iz žganjekuhe
IGNAC FOCK, KRANJ
je neprekosljivo in naravno blago.

Gg. hotelirji, gostilničarji in kavarnarji zahte-
vajte vzorce in ponudbe. (48) 6-4

Gostilničarji, zasebniki! Pozor!

Mat. Dolničar, Šmartno pri Ljub-
ljani, trgovina z vi-
nom na debelo. Izborna, **zajamčeno pristna**
bela, rdeča in črna vina iz najboljših vinskih
goric. Poskušnje na zahtevanje brezplačno in
(30) 12-5 poštne prosto.

Ljubljanskim p. n. izletnikom se priporoča
tudi za obisk priznane gostilne.

Pivovarna Mengeš

ustanovljena leta 1818.

JULIJ STARE

Zaloga v Ljubljani, Metelkova ulica št. 19.
Telefon št. 218.

priporoča svoje izborni vležano marčno, dvojno
marčno in bavarsko pivo v sodčkih
(43) 24-5 in steklenicah.

I. Vecchiet, zlatar Ljubljana,
(49) 22-4 nasproti glavni pošti.

Bogata izbira zlatnine in srebrnine. Lastna delav-
nica. Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne

Zaloga čevljev.

51 21-2 **JULIJA ŠTOR**

Prešernova ulica 5.

Največja zaloga moških, damskih in pristnih grolserskih gorskih
čevljev.

Elegantna skrbna izvršitev po vseh cenah.

V hotelu „Tivoli“

Ljubljana

se sprejme

več

natakavic.

Modna in športna trgovina

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčiče,
čipkasto blago, čipke, vložki, svilnate veze-
nine, Jabots, fichus damski ovratniki in kra-
vate, svilnati in baržunasti trakovi, pozamen-
trija, porte, žnore, resice, krepince, krepki in
flori za žalovanje.

Šerpe iz svile in čipk.

Oprava za novorojenčke, posteljne pod-
loge in odeje za vozičke, sukanec za šivanje,
pletenje in vezenje. Dišave, mila in ustna
voda. Narodne vezenine, zastave, trakovi in
znaki i. t. d. (7) 24-5

P. MAGDIĆ, Ljubljana

Perilne volnene in svilnate
bluze

spodnja krila iz batista, klota, listra in svile,
hišne halje, predpasniki, vse vrste damskega
perila, moderci, pasovi, rokavice, domači
čevlji galoše, nogavice, solnčniki, dežniki,
štrikane jope, čepice in gamaše za šport,
žepni robci, kopalno perilo.

Posebni oddelek v I. nadstropje za **dam-
ske žlobuke, slamnike**, oblike in vse na-
kitne predmete za klobuke, pajčolani, žalni
klobuki vedno na skladišču i. t. d.

Nasproti glavne pošte.

Oddelek za gospode:

Klobuki, cilindri, slamniki, čepice.

Srajce, spodnje hlače, spalne srajce, pred-
prsnički, ovratniki, zapestnice, žepni robci,
nogavice, rokavice, kravate, naramnice, pod-
veze, dr. Jagrovo zdravstveno perilo, dežniki,
dežni plašči, galoše, gamaše, odeje za po-
tovanje, palice, ščetke za obleko, lase in zobe.
Za turiste: pelerine, nahrbtnike, dokolenice,
gamaše, plezalni čevlji, palice, vrvi, cepini,
dereze, aluminijeve posode, termos. **Potreb-
ščine za sankanje; tenis in loyce.** — So-
kolske potrebščine.

Pivovarna „Mayr“ v Kranju

priporoča cenj. gostilničarjem
in slav. občinstvu svoje
izborno priznano pivo.

(39) 24-5

Žganje — Likjerji.

Domača trdka. Cene brez konkurence.

Pozor gg. gostilničarji!
Raznovrstno destilirano
žganje najboljših vrst
in fine likerje dobite pri

Gabrijelu Eržen-u
v Zapužah,

pošta Begunje (Gorenj.)

Pozor gg. gostilničarji!

Domača trdka. Cene brez konkurence.

Žganje — Likjerji.

Avg. Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta 13.

Zaloga raznovrstnega namizja za gostilne, ho-
tele in kavarne. (20) 24-5

Ljubljana. Hotel „Južni kolodvor“ priporoča
v Ljubljano došlim p. n. gostilni-
čarjem svojo priznano dobro kuhinjo, naravna vina, iz-
borno pivo, udobne sobe za tuje itd.
(16) 24-5 Prijazni prostori.

Hotel in restavracija „BAVARSKI DVOR“,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 29
se priporoča tovarišem gostilničarjem kot najbolj ugodno preno-
čišče v neposredni bližini kolodvora. Restavracija je moderno
urejena. — Mir in točnost zamčena.
Za obilen poset se priporoča
(6) 24-5 Stefan Bergant, lastnik.

KAVARNA „LEON“ V LJUBLJANI

Stari trg št. 30

je kakor navadno celo noč odprta.

S spoštovanjem se za obilni obisk priporočata
(2) 24-5 Leon in Fani Pogačnik.

GRAMOFON-ATELIJE

A. Rasberger, Ljubljana

(40) 24-5 Sodna ulica št. 5.

Godbeni avtomati in gramofoni samo I. vrste.

Najfinejše plošče „Triglav“.

Edina strokovna delavnica za popraviljanje godbenih
strojev, avtomatov in gramofonov.

Veliki avtomati se popravijo na licu mesta.

Vsa popravila se izvršujejo strokovnjaško in ceno.
Šivanke, peresa in vse potrebščine vedno v zalogi.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave,
spominki iz marmorja, granita ali sijenita, apno živo in ugašeno
se dobi pri

Alojziju Vodniku kamenarskemu
mojstru

Ljubljana, Kolodvorska ulica (24) 24-5

M. Drenik, Ljubljana

Kongresni trg, 7.

(44) 24-5

ceno izdelovanje imen v vsakovrstno hotelsko in
gostilniško perilo.

Zaloga raznovrstnega materiala za veznino.

KAVARNA „AVSTRIJA“ V LJUBLJANI

na vogalu Šentpeterske in Resljeve ceste

se cenjenim gg. gostilničarjem priporoča
(3) 24-5 za obisk. Ivan Stritar.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohišstva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

Največja zaloga pohišstva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Pre-
proge, zastorji, modroci na vzmeti, žinnati modroci,
(28) 24-5 otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Največji ljubljanski fotografski atelje

Avg. Berthold, Sodna ulica, 11

se priporoča za naročila glede vseh v
(15) 24-5 fotografsko stroko spadajočih del.

Umetna knjigoveznica Fr. Breskvar

(11) 24-5 Ljubljana, Francovo nabrežje

priporoča nanovo vpeljano izdelovanje okvirjev in passepartout
za slike. Velika izbira okvirjev. Tiskanje trakov po najnižji ceni.
Zaloga vsakovrstnih elegantnih platnic.

Cene zmerne. Točna postrežba.

Franc Ks. Stare, slikar, pleskar in zlatar

Ljubljana, Sodna ulica 12

se priporoča p. n. občinstvu za vsa v to stroko spada-
joča dela v mestu kakor tudi na deželi. Dobra in solid-
na izvršitev. Primerne cene. (23) 24-5

Fotografični atelje „VIKTOR“ Ljubljana,

Bethovnova ulica 7, poleg „Kranjske hranilnice“

se priporoča p. n. gg. gostilničarjem za izvršitev mo-
dernih portretov. (19) 24-5

Sprejema tudi naročila na deželo.

Pozor cenjeni kolegi!

Vsak, kdor hoče varovati svoje
lastne koristi, bode naročil pivo od
„Gostilničarske zadružne
pivovarne v Lescah“

Pristopi lahko vsak kot član.

Čim večji promet, tem bolj sa-
memu sebi koristite!

Zaloga v Spodnji Šiški,

L. Tomažič, telefon št. 177.

Vsak odjemalec nakloni lahko od
vsakega hektolitra 20 vin. v društvene
namene, kakor sam to določi.

(36) 24-5

L. Tomažič Spodnja Šiška, št. 77

pri Ljubljani, telefon št. 177

(35) 24-5 priporoča
svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih in pristnih vin iz do-
lenjskih, vipavskih in istrskih vinskih gor.

Pivovarna „Škofjaloka“

priporoča p. n. gg. gostilničar-
jem in občinstvu svoje
izborno marčno pivo.

(38) 24-5

Import, eksport, zaloga čevljev

JOS. HERRISCH, Ljubljana

Šurčičev trg 3. Pod Trančo.

Blago najboljših vrst, po najnižjih cenah.
Specijaliteti: Prave hribolaske, podkovane
(17) 21-5 „Goiserce.“

Priznani krojaški salon za gospode

IVANA MAGDIČ-A, LJUBLJANA,

Miklošičeva cesta 8,

se priporoča za izdelovanje oblek.

(13) 24-5 Zaloga angleškega blaga.

FR. KHAM, LJUBLJANA Miklošičeva cesta 8

Špecerija, delikatese, vinarna.

Priznan dobavitelj večjih ljubljanskih hotelov in restavracij.
(12) 21-5 Zastopnik priznane šampanjske trdke
Bratov Kleinoscheg v Göttingu pri Gradcu.

RESTAVRACIJA „NARODNI DOM V LJUBLJANI“ (33) 24-5

se priporoča p. n. gostilničarjem za obisk

Emil Kržišnik.

Specialiteta, edina slovanska ura za telovadce!
Dobiva se samo pri trdkih (45) 10-5

H. Suttner, Ljubljana

Mestni trg in
Sv. Petra cesta

Št. 41. Srebrna z
2 močnima pokro-
vama K 28-50.

Št. 415. Kovinasta z
2 pokrovama K 15-50
s finim anker-„IKO“,
kolesjem na 15 kam-
nov.

Št. 412. Srebrna z
moč. pokrovi K 32-50

Št. 414. Kovinasta s
3 pokrovi K 18-50, s
finim anker-„IKO“
kolesjem na 15 kam-
nov.

Lastna
tovarna ur
v Švici

Tovarniška
znamka „IKO“

Keglje, kroglje in razna strugarska dela

se dobi najceneje pri (27) 24-5

JOS. OBLAKU, um. strugarju, Ljubljana,

Šelenburgova ul. 10.

Istotam se popravljajo razne fine cigarnike iz bernštajna, morske
pene, kosti, roga, lesa itd

J. Wider, Ljubljana

Šelenburgova ulica 3. Umetni in trgovski vrtnar.

Vrtnarstvo: Cesta na Rožnik 25. Naslov za brzojavke:
Wider, vrtnar, Ljubljana. (42) 24-5

Trgovina s špece-
rijskim blagom

Točna in solidna postrežba!

Trgovina z moko in
deželnimi pridelki.

Ljubljana **A. ŠARABON** Ljubljana

glavna zaloga rudninskih vodá

Na drobno in debelo!

Velika pražarna za
kavo, mlin za dišave
z električnim obratom.

Zaloga vsakovrst-
nih semen.

(45) 10-5